

www.karunaduexam.com

ಗ್ರಾ-ಪಂ-ಅ-ಅಧಿಕಾರಿ-ಮತ್ತು-ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ-ಗ್ರೇಡ್-1-ಕನ್ನಡ-ವ್ಯಾಕರಣ 5

www.karunaduexam.com

ತತ್ಸಮ-ತದ್ಭವ

ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ಭಾಷೆಯಾಗಲಿ, ಅದು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಣ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ, ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಾವಾಡುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಈ ತತ್ಸಮಗುಣವಾಗಿ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸೇರಿವೆ. ಭಾಷೆಗಳು ಹೀಗೆ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ತನ್ನ ಮೂಲ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈಬಿಡಬಾರದು. ಅವೂ ಇರಬೇಕು; ಪರಭಾಷಾ ಶಬ್ದಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಆಗಲೆ ಭಾಷೆಯ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವುದು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ:-

“ಮೋಟಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಜಬರ್‌ದಸ್ತಿನಿಂದ ಓಡಾಡುವುದೇ ಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು.”

ಈ ವಾಕ್ಯವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವಾಕ್ಯವಾದರೂ, ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ಶಬ್ದಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ.

(i) ಮೋಟಾರು - ಇದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಶಬ್ದ.

(ii) ಜಬರ್‌ದಸ್ತ್ - ಇದು ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಶಬ್ದ.

(iii) ಜೀವನ ಮುಖ್ಯ - ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಶಬ್ದಗಳು.

(iv) ಓಡಾಡು, ಗುರಿ, ನಾವು, ತಿಳಿಯಬೇಕು - ಇವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳು.

ಅಲ್ಲದೆ-ಅಲ್ಲಿ, ಇಂದ, ಇನ, ಇಗೆ, ಉ-ಇತ್ಯಾದಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳ ಮುಂದೆ ಬಂದು, ಅವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿವೆ.

ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭಾಷೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಆರ್ಯ ಭಾಷೆ. ಆರ್ಯರಿಗೂ ದ್ರಾವಿಡರಿಗೂ ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆದು, ಅವರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳ ಶಬ್ದಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಸೇರುತ್ತ ಬಂದವು. ಅನಂತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿದೇಶೀಯರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ, ಪಾರ್ಸಿ ಭಾಷಾ ಶಬ್ದಗಳೂ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಫೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಭಾಷಾಶಬ್ದಗಳೂ ಸೇರಿಹೋದವು. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ಶಬ್ದಗಳಾವುವು? ನಮ್ಮ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಭಾಷಾಶಬ್ದಗಳಾವುವು? ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಶಬ್ದಗಳೆನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಾಕೃತ ಶಬ್ದಗಳನೇಕವನ್ನು ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯ ಗುಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವಕ್ಕೆ ತದ್ಭವಗಳು ಎಂಬ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಅದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವನ್ನು ತತ್ಸಮಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶ್ಯ, ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ, ತತ್ಸಮ, ತದ್ಭವಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ದೇಶ್ಯ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು

ಮನೆ, ಹೊಲ, ಗದ್ದೆ, ಹಿತ್ತಿಲು, ಕದ, ಮರ, ಗಿಡ, ನೆಲ, ಆಳು, ತೆಂಕಣ, ಮೂಡಣ, ಪಡುವಣ, ಬಡಗಣ, ತೆವರು, ತಗ್ಗು, ಇಳಿ, ನೇಸರು, ತಿಂಗಳು, ಕಲ್ಲು, ನೆಲ್ಲು, ಹೊಳೆ, ಹೋಗು, ಹೊಗು, ಬರು, ತಿನ್ನು, ಒಂದು, ಎರಡು, ನೂರು, ಹೆಚ್ಚು, ಕಡಿಮೆ, ಮೆಲ್ಲಗೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ನಡೆವಳಿಕೆ, ನೀರು, ಮೀನು, ಬಾನು, ಬೋನ, ಅರಸು, ಹುಡುಕು, ಅಗಿ, ಅಲರು, ಅರೆ, ನುರಿ, ಉಡು, ತೊಡು, ಕೈ, ಕಾಲು, ಬಾಯಿ, ಕಣ್ಣು, ತಲೆ, ಕಿವಿ, ಮೂಗು, ಕನ್ನೀರು, ಬೆನ್ನೀರು, ಬೆಚ್ಚಗೆ, ತಣ್ಣಗೆ, ಕಮ್ಮಿಗೆ, ಸಣ್ಣ, ದೊಡ್ಡ, ಬಿಳಿದು, ಕರಿದು, ಹಿರಿದು, ಜೇನು, ತುಪ್ಪ, ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಅವು, ಕರು, ಆಕಳು, ತುರು, ನೆರೆ, ಸೇರು, ಕಾರು, ಹೀರು, ಸೋರು, ಸಾರು, ಹುಳಿ, ಹುರುಳಿ, ಹುಲ್ಲು, ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಬೆಲ್ಲ, ಎಳ್ಳು, ಎಣ್ಣೆ, ಬೆಣ್ಣೆ -ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಶಬ್ದಗಳು:

ಭೂಮಿ, ಪೃಥ್ವಿ, ನದಿ, ಆರ್ಯ, ಅನಾರ್ಯ, ರಾತ್ರಿ, ದಿವಸ, ಸಂಧ್ಯಾ, ಸಂಸ್ಥಾ, ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಭರತ, ಶತ್ರುಘ್ನ, ಮಹಾಭಾರತ, ಕುಮಾರ, ಪಿತ್ರ, ಮಾತೃ, ಸಹೋದರ, ಸಹೋದರಿ, ಅಂಗ, ಅಂಗವಿಕಲ, ಸಂಗ, ಸಂಗಮ, ಸಮಾಗಮ, ದೇವತಾ, ಯಾತ್ರಾ, ದೇವಾಲಯ, ಋಷಿ, ಮುನಿ, ಋಣ, ಋತು, ವೇದ, ಪುರಾಣ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಾಸ್ತ್ರೀ, ಆಗಮ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ಅರಣ್ಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ, ಪಂಚ, ತ್ರಯ, ದಶ, ಏಕ, ಅಷ್ಟ, ಸಪ್ತ, ಆದಿತ್ಯವಾರ, ಸೋಮವಾರ, ಮಂಗಳವಾರ, ಬುಧವಾರ, ನಕ್ಷತ್ರ, ಗ್ರಹ, ಗೃಹ, ಗೃಹಿಣೀ, ಗೃಹಸ್ಥ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಅನ್ನ, ಪಕ್ಷಾನ್ನ, ತೀರ್ಥ, ಅಸಾಧ್ಯ, ಅಶಕ್ಯ, ಅಶಕ್ತಿ, ಅಶಕ್ತಿ, ನಿಶ್ಚಿತ್ತಿ, ವಿಶೇಷ, ಜ್ಞಾನ, ವಿದ್ಯಾ, ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ, ಶಾಲಾ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಘಟಿಕಾ, ಘಟಿಕೋತ್ಸವ, ವಿವಾಹ, ಲಗ್ನ, ಲಗ್ನಪತ್ರ, ಪುತ್ರ, ಮಿತ್ರ, ಕಳತ್ರ, ಆಗಮ, ಆದೇಶ, ಲೋಪ, ಅಗ್ರಹಾರ, ಪುರಿ, ಪುರಿ, ನಗರ, ಗ್ರಾಮ, ಅಧಿಕಾರ, ಮಂತ್ರಿ, ರಾಜನ್, ರಾಣಿ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಸಾಮಂತ, ಮಂಡಲೇಶ್ವರ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ, ಶಬ್ದ, ಅಕ್ಷರ, ಪದ, ಪ್ರಕೃತಿ, ವಾಕ್ಯ, ಗ್ರಂಥ, ಸಂಪುಟ, ಮತ, ಧರ್ಮ, ಮೋಕ್ಷ, ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕ, ವಿಷಯ, ಅಧ್ಯಾಯ, ಪ್ರಕರಣ, ಪರಿಚ್ಛೇದ, ಆವ್ಯಜನಕ, ಜಲಜನಕ, ವಿಮಾನ, ಆಕಾಶ, ಫಲ, ಫಲಾಹಾರ, ಗಂಧ, ಚಂದನ, ಲೇಪನ, ಕುಂಕುಮ, ಶಿರ, ಹಸ್ತ, ಪಾದ, ನೇತ್ರ, ಮುಖ, ದಂತ, ಪಂಜ್ಜಿ, ನಕ್ಷೆ, ಲೇಖನ, ಲೇಖ, ಪತ್ರ, ಶತ್ರು, ಉತ್ತರ, ದಕ್ಷಿಣ, ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ, ನೈಋತ್ಯ, ಆಗ್ನೇಯ, ಈಶಾನ್ಯ, ವಾಯುವ್ಯ, ಆಕಾಶ, ಗಗನ, ವಾಯು, ವಾಯುಮಂಡಲ, ಜಗತ್, ಮಹಾ, ಉನ್ನತ, ಶಿಖರ, ರಾಶಿ, ಪುಂಜ, ಪುಷ್ಯ, ಪತ್ರಾವಳಿ, ಫಲಾವಳಿ, ಫಲ, ಭೋಜನ, ಭುಂಜನ, ಸರ್ಪ, ಉರಗ, ಔಷಧ, ವೈದ್ಯ, ಆಯುಷ್ಯ, ವರ್ಷ, ಯುಗ, ಶತ, ಶತಮಾನ, ಶತಕ, ವರ್ತಮಾನ, ಸಂಗ್ರಹ, ಯುದ್ಧ, ಗದಾ, ದಂಡ, ಬಾಣ, ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ, ಧನು, ದರಿದ್ರ, ದೀನ, ದಲಿತ, ಮಾರ್ಗ, ಮಧ್ಯ, ಧೂಲಿ, ದ್ವಾರ, ಗುಹಾ, ಸಹಸ್ರ, ಪಾಡ್ಯಮೀ, ಏಕಾದಶೀ, ದ್ವಾದಶೀ, ದೀಕ್ಷಾ, ದೈನ್ಯ, ದಿನಾಂಕ, ಸ್ಮಾರಕ, ಪಕ್ಷ, ತಿಥಿ, ಪಂಚಾಂಗ, ಪಂಚಾಲ, ದ್ರೌಪದಿ, ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ, ಕಾವೇರಿ, ಕೃಷ್ಣಾ, ಗೋದಾವರಿ, ನರ್ಮದಾ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾ, ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಸರಸ್ವತಿ, ಶಿವ, ವಿಷ್ಣು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಮಹೇಶ, ಈಶ್ವರ, ನಶ್ವರ - ಇತ್ಯಾದಿ.

ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೀ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಶಬ್ದಗಳು

ಅರ್ಜಿ, ಕಚೇರಿ, ತಯಾರ್, ಬದಲ್, ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಖಾನೇಷುಮಾರ್, ಸರ್ಕಾರ, ರೈತ, ಸಲಾಮು, ಕಾನೂನು, ಜಮೀನು, ಬದಲಾವಣೆ, ಚುನಾವಣೆ, ಮಂಜೂರು, ಹುಕುಂ, ದರ್ಬಾರು, ಅಸಲಿ, ನಕಲಿ, ರಸ್ತೆ, ಕುರ್ಚಿ, ಜಮೀನ್‌ದಾರ್, ಗುಲಾಮ, ಖಾಜಿ, ಸುಬೇದಾರ್, ದಪೇದಾರ್, ಹವಾಲ್ದಾರ್, ದಾಖಲ್, ದುಕಾನ್, ಅಮಲ್ದಾರ್, ಸವಾರ, ದವಾಖಾನೆ, ಕಾಗದ, ಬಂದೂಕ, ಹುಜೂರು, ಖಾವಂದ್, ಜನಾಬ್, ಮಹಲ್, ಕಿಲ್ಲಾ-ಮುಂತಾದವುಗಳು.

(೩) ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಶಬ್ದಗಳು

ರೋಡ್, ರೈಲ್, ಕೋರ್ಟ್, ಬ್ಯಾಂಕ್, ಚೆಕ್, ಚಲನ್, ಲಾಯರ್, ಪಿಟೀಲ್, ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ, ಬೆಂಚ್, ಫ್ಲೇಗು, ಮೈಲು, ಪೋಲೀಸ್, ಪೋಸ್ಟ್, ಕಾರ್ಡು, ಕವರು, ಟಿಕೆಟ್, ಹೊಟೆಲ್, ಚೇರಮನ್, ರೂಂ, ಸ್ಕೂಲ್, ಕಾಲೇಜ್, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ, ರಿಕಾರ್ಡ್, ಆಕ್ಸಿಜನ್, ಹೈಡ್ರೋಜನ್, ಆಸಿಡ್, ಫ್ಲೇಸ್, ರಿಜಿಸ್ಟರ್, ಫರ್ನಿಚರ್, ಜೈಲ್, ಡ್ರೆಸ್, ಬೂಟ್ಸ್, ಪುಟ್‌ಪಾತ್, ಬೈನ್‌ಕಲ್, ಸ್ಕೂಟರ್, ಜಾಮಿಟಿ, ಮಿಷನ್, ಡಿಗ್ರಿ, ಡಾಕ್ಟರ್, ಪ್ಲಾನ್, ಬ್ರೆಡ್, ಕಾಫೀ, ಟೀ, ಬೋರ್ಡ್, ಪೆಟ್ಟೋಲ್, ಲೈಟ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್, ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್, ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಆರ್ಡರ್, ವೈಮರಿ, ಮಿಡಲ್, ನರ್ಸರಿ, ಹೈಸ್ಕೂಲ್, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್, ಸೋಪ್, ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಬಿಲ್, ಬುಕ್, ನೋಟ್ಸ್, ಪೇಜ್, ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ., ಬಿ.ಎ., ಎಂ.ಎ., ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ., ಆನರ್ಸ್, ಮಾಷ್ಟರ್, ಲೆಕ್ಚರರ್, ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ರೀಡರ್, ಲೈಬ್ರರಿ, ಪ್ರೆಸ್, ಡೈವರ್, ನಂಬರ್, ಮಾರ್ಕ್ಸ್, ಪಾನ್, ಫೇಲ್, ಸೈನ್ಸ್, ಅಡ್ವಾನ್ಸ್, ಮ್ಯಾಪ್, ಸಿನೆಮಾ, ಫಿಲ್ಮ್, ಸರ್ವಿಫೀಕೇಷನ್, ಲೀವ್, ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ಪಾರ್ಟಿ, ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಪುಟ್‌ಬಾಲ್, ವಾಲಿಬಾಲ್, ಹಾಕಿ, ಟೈನಿಂಗ್,

ಕ್ರಾಪ್‌ಕಟಿಂಗ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್, ಸರ್ಕಲ್, ಸೊಸೈಟಿ, ಮಿಲ್, ಪೆನ್ಸಿಲ್, ಪೆನ್, ಇಂಕ್, ಬಾಟಲ್, ಸ್ಟೀಡ್, ಸ್ಟಿಚ್, ಲೈಟ್, ಬಲ್ಬ್-ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಶಬ್ದಗಳು

ಅಲಮಾರು, ಸಾಬೂನು, ಪಾದ್ರಿ, ಮೇಜು-ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.

ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಶಬ್ದಗಳು

ವಿಶೇಷ:-ಇದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದವು, ಹೆಚ್ಚು ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದವು ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಬಹುದು.

(i) ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿ ಬಂದವುಗಳು:

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:- ಸೀತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಮಾಲೆ, ದೇವತೆ, ರಾಜ, ಮಹ, ಯಶ, ಬೃಹತ್ತು, ಮಹತ್ತು, ವಿಪತ್ತು, ವಿಯತ್ತು, ಸರಿತ್ತು-ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.

(ii) ಹೆಚ್ಚು ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿ ಬಂದವುಗಳು:

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:- ಸಕ್ಕರೆ, ಸಾವಿರ, ಬಸವ, ಸಂತೆ, ಪಟಕ, ಸರ, ತಾಣ, ದೀವಿಗೆ, ಬತ್ತಿ, ಬಸದಿ, ನಿಚ್ಚಿ, ಕಚ್ಚಿ, ಅಂಚೆ, ಕಂತೆ, ಅಜ್ಜಿ, ಕವಳ-ಇತ್ಯಾದಿಗಳು.

ತತ್ಸಮಗಳು-ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ವಿಕಾರ ಹೊಂದದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುವ ಶಬ್ದಗಳು ತತ್ಸಮಗಳು. ತತ್ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ, ಸಮ ಎಂದರೆ ಸಮಾನವಾದುದು-ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸಮಾನ (ಎಂದು ಅರ್ಥ) ಇವನ್ನು ಕೆಲವರು ಸಮಸಂಸ್ಕೃತ ಗಳೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು (ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಇವು ಸಮಾನರೂಪಗಳೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ). ಅಲ್ಲದೆ ತದ್ಭವ ಶಬ್ದಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪಗಳನ್ನು ತತ್ಸಮ ಗಳೆಂದೇ ಕರೆಯುವುದು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:- ರಾಮ, ಭೀಮ, ಕಾಮ, ವಸಂತ, ಸೋಮ, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಗ್ರಹ, ಕರ್ತೃ, ಶತ್ರು, ಸ್ತ್ರೀ, ಶ್ರೀ, ವನ, ಮಧು, ಕಮಲ, ಭುವನ, ಭವನ, ಶಯನ, ಶ್ರುತಿ, ಸ್ಮೃತಿ, ಶುದ್ಧಿ, ಸಿದ್ಧಿ, ಕವಿ, ಕಾವ್ಯ, ರವಿ, ಗಿರಿ, ಲಿಪಿ, ಪಶು, ಶಿಶು, ರಿಪು, ಭಾನು, ಯತಿ, ಮತಿ, ಪತಿ, ಗತಿ-ಇತ್ಯಾದಿ.

(೨೮) ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಿಕಾರವನ್ನಾಗಲಿ, ಪೂರ್ಣ ವಿಕಾರವನ್ನಾಗಲಿ, ಹೊಂದಿ ಬಂದಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತದ್ಭವಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು (ತತ್ ಎಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಭವ ಎಂದರೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಅಥವಾ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾದ ಎಂದು ಅರ್ಥ).

(ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸಮಸಂಸ್ಕೃತ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದೂ ವಾಡಿಕೆ)

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:- ಮಾಲೆ, ಸೀತೆ, ಉಮೆ, ವೀಣೆ, ಅಜ್ಜಿ, ಬಂಜೆ, ಸಿರಿ, ಬಾವಿ, ದನಿ, ಜವನಿಕೆ, ನಿಡ್ಡೆ, ಗಂಟೆ, ಜೋಗಿ, ರಾಯ, ಕೀಲಾರ, ಪಟಕ, ಸಂತೆ, ಪಕ್ಕ, ಪಕ್ಕಿ, ಚಿತ್ತಾರ, ಬಟ್ಟ, ಆಸೆ, ಕತ್ತರಿ-ಇತ್ಯಾದಿ.

(i) ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳ ಪಟ್ಟಿ:-

ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವ್ಯತ್ಯಾಸ ರೂಪ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವ್ಯತ್ಯಾಸ ರೂಪ
ದಯಾ	ದಯೆ, ದಯ	ಗ್ರೀವಾ	ಗ್ರೀವೆ, ಗ್ರೀವ
ಕರುಣಾ	ಕರುಣೆ, ಕರುಣ	ಶಮಾ	ಶಮೆ
ನಾರೀ	ನಾರಿ	ವಧ	ವಧೆ
ನದೀ	ನದಿ	ಅಭಿಲಾಷ	ಅಭಿಲಾಷೆ
ವಧೂ	ವಧು	ಪ್ರಶ್ನ	ಪ್ರಶ್ನೆ

ಸರಯೂ	ಸರಯು	ಉದಾಹರಣೆ	ಉದಾಹರಣೆ
ಸ್ವಯಂಭೂ	ಸ್ವಯಂಭು	ಸರಸ್ವತೀ	ಸರಸ್ವತಿ
ಮಾಲಾ	ಮಾಲೆ	ಲಕ್ಷ್ಮೀ	ಲಕ್ಷ್ಮಿ
ಸೀತಾ	ಸೀತೆ	ಗೌರೀ	ಗೌರಿ
ಬಾಲಾ	ಬಾಲೆ	ಭಾಮಿನೀ	ಭಾಮಿನಿ
ಲೀಲಾ	ಲೀಲೆ	ಕಾಮಿನೀ	ಕಾಮಿನಿ
ಗಂಗಾ	ಗಂಗೆ	ಕುಮಾರೀ	ಕುಮಾರಿ
ನಿಂದಾ	ನಿಂದೆ	ಗೋದಾವರೀ	ಗೋದಾವರಿ
ಶಾಲಾ	ಶಾಲೆ	ಕಾವೇರೀ	ಕಾವೇರಿ
ರಮಾ	ರಮೆ	ಶಾಸ್ತ್ರೀ	ಶಾಸ್ತ್ರಿ
ಉಮಾ	ಉಮೆ	ಭಿಕ್ಷಾ	ಭಿಕ್ಷಾ, ಭಿಕ್ಷೆ
ದಮಾ	ದಮೆ	ಯಾತ್ರಾ	ಯಾತ್ರೆ
ಕ್ಷಮಾ	ಕ್ಷಮೆ	ಜ್ವಾಲಾ	ಜ್ವಾಲೆ
ಆಶಾ	ಆಶೆ	ರೇಖಾ	ರೇಖೆ
ಸಂಸ್ಥಾ	ಸಂಸ್ಥೆ	ಮುದ್ರಾ	ಮುದ್ರೆ
ನಿದ್ರಾ	ನಿದ್ರೆ	ದ್ರಾಕ್ಷಾ	ದ್ರಾಕ್ಷೆ
ಯವನಿಕಾ	ಯವನಿಕೆ	ಮಾತ್ರಾ	ಮಾತ್ರೆ
ದ್ರೌಪದೀ	ದ್ರೌಪದಿ	ಶಾಖಾ	ಶಾಖೆ
ವೇಳಾ	ವೇಳೆ	ವಾಲುಕಾ	ವಾಲುಕ
ಭಾಷಾ	ಭಾಷೆ	ಗಾಂಧಾರೀ	ಗಾಂಧಾರಿ
-ಇತ್ಯಾದಿಗಳು			

ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಆ ಕಾರಂತ ಶಬ್ದಗಳು ಎ ಕಾರಾಂತಗಳಾಗಿವೆ (ಮಾಲಾ-ಮಾಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ); ಕೆಲವು ಅ ಕಾರಾಂತಗಳೂ ಎ ಕಾರಾಂತಗಳಾಗಿವೆ (ವಧ-ವಧೆ); ಕೆಲವು ದೀರ್ಘಾಂತಗಳು ಹ್ರಸ್ವಾಂತಗಳಾಗಿವೆ (ಲಕ್ಷ್ಮೀ-ಲಕ್ಷ್ಮಿ); ಕೆಲವು ಆಕಾರಾಂತಗಳು ಅಕಾರಾಂತಗಳಾಗಿಯೂ ಆಗಿವೆ (ದಯಾ-ದಯ); ಹೀಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇವು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುವುವು. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಬಹುದು. (ಇಂಥವನ್ನೇ ಸಮ ಸಂಸ್ಕೃತಗಳೆಂದು ಕೆಲವರು ಕರೆಯುವರೆಂದು ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದೆ).

(ii) ಶಬ್ದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಋಕಾರವು ಅ ಅರ ಎಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳುವುವು. ಕೆಲವು ಎಕಾರಾಂತಗಳೂ ಆಗುವುವು. ಅನಂತರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುವುವು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವ್ಯತ್ಯಾಸ ರೂಪ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವ್ಯತ್ಯಾಸ ರೂಪ
ಕರ್ತೃ	ಕರ್ತ, ಕರ್ತಾರ	ನೇತ್ರ	ನೇತಾರ
ದಾತೃ	ದಾತ, ದಾತಾರ	ಸವಿತೃ	ಸವಿತಾರ

ಪಿತ್ಯ	ಪಿತ, ಪಿತರ	ಭರ್ತ್ಯ	ಭರ್ತಾರ
ಮಾತ್ಯ	ಮಾತೆ	ಹೋತ್ಯ	ಹೋತಾರ

(iii) ಕೆಲವು ನಕಾರಾಂತ ಶಬ್ದಗಳು ಕೊನೆಯ ನಕಾರವನ್ನು ಲೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುವುವು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವ್ಯತ್ಯಾಸ ರೂಪ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವ್ಯತ್ಯಾಸ ರೂಪ
ರಾಜನ್	ರಾಜ	ಬ್ರಹ್ಮನ್	ಬ್ರಹ್ಮ
ಕರಿನ್	ಕರಿ	ಪುರೂರವನ್	ಪುರೂರವ
ಆತ್ಮನ್	ಆತ್ಮ	ಯುವನ್	ಯುವ
ಧಾಮನ್	ಧಾಮ	ಮೂರ್ಧನ್	ಮೂರ್ಧ

(iv) ಕೆಲವು ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಶಬ್ದಗಳು ಕೊನೆಯ ವ್ಯಂಜನವನ್ನು ಲೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಅದೇ ವ್ಯಂಜನ ಮತ್ತು ಉಕಾರದೊಡನಾಗಲೀ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ರೂಪಗಳು

ಧನಸ್	ಧನು	ಧನಸ್ಸು	(ನ್ + ಉ)
ಶಿರಸ್	ಶಿರ	ಶಿರಸ್ಸು	(ನ್ + ಉ)
ಯಶಸ್	ಯಶ	ಯಶಸ್ಸು	(ನ್ + ಉ)
ಮನಸ್	ಮನ	ಮನಸ್ಸು	(ನ್ + ಉ)
ತೇಜಸ್	ತೇಜ	ತೇಜಸ್ಸು	(ನ್ + ಉ)
ವಯಸ್	ವಯ	ವಯಸ್ಸು	(ನ್ + ಉ)
ಪಯಸ್	ಪಯ	ಪಯಸ್ಸು	(ನ್ + ಉ)
ಶ್ರೇಯಸ್	ಶ್ರೇಯ	ಶ್ರೇಯಸ್ಸು	(ನ್ + ಉ)

(v) ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಥಮಾವಿಭಕ್ಯಂತ ಏಕವಚನಗಳು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ವ್ಯಂಜನದೊಡನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅದೇ ವ್ಯಂಜನ ಮತ್ತು ಉಕಾರ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾ ಏಕವಚನದ ವಿಕಾರಗೊಂಡ ರೂಪ	
ಪ್ರತಿಪತ್	ಪ್ರತಿಪತ್ತು
ಕ್ಷುತ್	ಕ್ಷುತ್ತು
ಸಂಪತ್	ಸಂಪತ್ತು
ವಿಯತ್	ವಿಯತ್ತು
ವಿಪತ್	ವಿಪತ್ತು
ದಿಕ್	ದಿಕ್ಕು
ತ್ವಕ್ಕು	ತ್ವಕ್
ವಾಕ್	ವಾಕ್ಕು

ಸಮಿತ್	ಸಮಿತ್ತು
-------	---------

(vi) ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಥಮಾವಿಭಕ್ತಿಯ ಬಹುವಚನಾಂತವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಪುಲ್ಲಿಂಗ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಶಬ್ದಗಳು ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ವಿಸರ್ಗವನ್ನು ಲೋಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಬಹುವಚನ	ವಿಕಾರ ರೂಪ
ರೂಪ	
ವಿದ್ವಾಂಸಃ -	ವಿದ್ವಾಂಸ
ಹನುಮಂತಃ -	ಹನುಮಂತ
ಶ್ವಾನಃ -	ಶ್ವಾನ
ಭಗವಂತಃ -	ಭಗವಂತ
ಶ್ರೀಮಂತಃ -	ಶ್ರೀಮಂತ

(vii) ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕೆಲವು ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಶಬ್ದಗಳು ಆ ವ್ಯಂಜನದ ಮುಂದೆ, ಒಂದು ಅ ಕಾರದೊಡನೆ ಅಂದರೆ ಅಕಾರಾಂತಗಳಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದ	ವಿಕಾರಗೊಂಡ ರೂಪ
ದಿವ್	ದಿವ
ಚತುರ್	ಚತುರ
ಬುಧ್	ಬುಧ
ಕುಕುಭ್	ಕುಕುಭ
ವೇದವಿದ್	ವೇದವಿದ
ಸಂಪದ್	ಸಂಪದ
ಮರುತ್	ಮರುತ
ಗುಣಭಾಜ್	ಗುಣಭಾಜ

ಈ ಮೇಲೆ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವ ಶಬ್ದಗಳು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಿಕಾರಹೊಂದಿದ ಬಗೆಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ಇವನ್ನು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಿಕಾರವನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ ತದ್ಭವ ಶಬ್ದಗಳೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು (ಇವನ್ನು ಕೆಲವರು ಸಮಸಂಸ್ಕೃತ ಎಂದೂ ಹೇಳುವರೆಂದು ಹಿಂದೆ ತಿಳಿಸಿದೆ).

ಈಗ ಶಬ್ದದ ಮೊದಲು, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

(viii) ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಶ, ಷ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಬ್ದಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಕಾರವಾಗಿರುವ, ಮತ್ತು ಯಕಾರಕ್ಕೆ ಜಕಾರ ಬಂದಿರುವ ತದ್ಭವ ಶಬ್ದಗಳು (ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು) ಆಗುತ್ತವೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ
ಶಶಿ	ಸಸಿ	ಔಷಧ	ಔಸದ	ಯೋಧ	ಜೋದ
ಶಂಕಾ	ಸಂಕೆ	ಶೇಷಾ	ಸೇಸೆ	ಯುದ್ಧ	ಜುದ್ಧ
ಶಾಂತಿ	ಸಾಂತಿ	ಮಡಿ	ಮಸಿ	ಯವಾ	ಜವೆ

ಆಕಾಶ	(i) ಆಗಸ	ಪಾಷಾಣ	ಪಾಸಾಣ	ವಿದ್ಯಾ	ಬಿಜ್ಜೆ
	(ii) ಆಕಾಸ	ಯಶ	ಜನ	ವಂಧ್ಯಾ	ಬಂಜೆ
ಶಿರ	ಸಿರ	ಯವನಿಕಾ	ಜವನಿಕೆ	ಧ್ಯಾನ	ಜಾನ
ಕಲಶ	ಕಳಸ	ಯಮ	ಜವ	ಯತಿ	ಜತಿ
ಶೂಲ	ಸೂಲ	ಕಾರ್ಯ	ಕಜ್ಜ	ಯಂತ್ರ	ಜಂತ್ರ
ಶುಚಿ	ಸುಚಿ	ಯೌವನ	ಜವ್ವನ	ಯುಗ	ಜುಗ
ಅಂಕುಶ	ಅಂಕುಸ	ಯಾತ್ರಾ	ಜಾತ್ರೆ	ಯುಗ್ಮ	ಜುಗುಮ
ಶುಂಠಿ	ಸುಂಠಿ	ಯೋಗಿನ್	ಜೋಗಿ	ವಿದ್ಯಾಧರ	ಬಿಜ್ಜೋದರ
ಪಶು	ಪಸು	ರಾಶಿ	ರಾಸಿ	ಉದ್ಯೋಗ	ಉಜ್ಜುಗ
ಹರ್ಷ	ಹರುಸ	ಶಾಣ	ಸಾಣೆ	ಸಂಧ್ಯಾ	ಸಂಜೆ
ವರ್ಷ	ವರುಸ	ಪರಶು	ಪರಸು	ದ್ಯೂತ	ಜೂಜು
ಭಾಷಾ	ಬಾಸೆ	ದಿಶಾ	ದೆಸೆ		
ವೇಷ	ವೇಸ	ದಶಾ	ದೆಸೆ		

(ix) ವರ್ಗದ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳು ಅದೇ ವರ್ಗದ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅವು ಇಂಥ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ
ಡಮರುಕ	ಡಮರುಗ	ಸೂಚಿ	ಸೂಜಿ	ಜಾತಿ	ಜಾದಿ
ಆಕಾಶ	ಆಗಸ	ವಚಾ	ಬಜೆ	ವಸತಿ	ಬಸದಿ
ದೀಪಿಕಾ	ದೀವಿಗೆ	ಕಟಕ	ಕಡಗ	ಚತುರ	ಚದುರ
ಮಲ್ಲಿಕಾ	ಮಲ್ಲಿಗೆ	ಅಟವಿ	ಅಡವಿ	ಭೂತಿ	ಬೂದಿ
ಪೈತ್ಯಕ	ಹೈತಿಗೆ	ತಟ	ತಡ	ದೂತಿ	ದೂದಿ

(x) ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅನೇಕ ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಗಳಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ
ಛಂದ	ಚಂದ	ಘಟಕ	ಗಡಗೆ	ಧನ	ದನ
ಛಾಂದಸ	ಚಾಂದಸ	ಘೋಷಣಾ	ಗೋಸಣೆ	ಧೂಪ	ದೂಪ
ಛವಿ	ಚವಿ	ಗೋಷ್ಠಿ	ಗೊಟ್ಟಿ	ನಿಧಾನ	ನಿದಾನ
ಕಂಠಿಕಾ	ಕಂಠಿಕೆ	ಘೂಕ	ಗೂಗೆ	ಧೂಸರ	ದೂಸರ
ಶುಂಠಿ	ಸುಂಠಿ	ಅರ್ಘ	ಅಗ್ಗೆ	ಧೂಳಿ	ದೂಳಿ
ಫಾಲ	ಪಾಲ	ಝಟತಿ	ಜಡಿತಿ	ವಿಧಿ	ಬಿಧಿ
ಫಣಿ	ಪಣಿ	ಢಕ್ಕೆ	ಡಕ್ಕೆ	ಕುಸುಂಭ	ಕುಸುಬೆ

ಘಂಟಾ	ಗಂಟೆ	ರೂಢಿ	ರೂಡಿ		
------	------	------	------	--	--

(xi) ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕೆಲವು ಖಕಾರವುಳ್ಳ ಶಬ್ದಗಳು ಗಕಾರಗಳಾಗಿ ಭಕಾರದ ಒತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಕ್ಷರವು ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣದ ಒತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿ ರಕಾರವು ಡಕಾರವಾಗಿ, ಛಕಾರವು ಸಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಠಕಾರವು ದಕಾರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಟಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಹಕಾರವಾಗಿಯೂ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಳು:

ಖಕಾರ ಗಕಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ		ಭಕಾರವು ಸಕಾರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ		ರಕಾರ ಡಕಾರವಾದುದಕ್ಕೆ	
ಮುಖ	ಮೊಗ	ಭುರಿಕಾ	ಸುರಿಗೆ	ಕುಠಾರ	ಕೊಡಲಿ
ವೈಶಾಖ	ಬೇಸಗೆ	ಛತ್ರಿಕಾ	ಸತ್ತಿಗೆ	ಮರ	ಮಡ
ಠಕಾರವು ದಕಾರವಾದುದಕ್ಕೆ		ಠಕಾರವು ಟಕಾರವಾದುದಕ್ಕೆ		ಠಕಾರವು ಹಕಾರವಾದುದಕ್ಕೆ	
ವೀಠಿ	ಬೀದಿ	ಗ್ರಂಥಿ	ಗಂಟು	ಗಾಠೆ	ಗಾಹೆ

ಭಕಾರದ ಒತ್ತಕ್ಷರವು ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣದ ಒತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದುದಕ್ಕೆ	
ಇಚ್ಛಾ	ಇಚ್ಛೆ

(xii) ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಕಾರ ರೂಪಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಗಮನಿಸಿರಿ:-

ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ	ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ	ವಿಕಾರ ರೂಪ
ಕಪಿಲೆ	ಕವಿಲೆ	ಕುರುಂಟ	ಗೋರಟೆ
ತ್ರಿಪದಿ	ತಿವದಿ	ಮಾನುಷ್ಯ	ಮಾನಸ
ಪಿಶುನ	ಹಿಸುಣ	ಮರೀಚ	ಮೆಣಸು
ಪಿಪ್ಪಲಿ	ಹಿಪ್ಪಲಿ	ಅನ್ಯಾಯ	ಅನ್ನೆಯ
ಪಾದುಕಾ	ಹಾವುಗೆ	ಸಾಹಸ	ಸಾಸ
ಪರವಶ	ಹರವಸ	ಗಹನ	ಗಾನ
ಕಬಳ	ಕವಳ	ಕುಕ್ಕುಟ	ಕೋಳಿ
ಸಿಬಿಕಾ	ಸಿವಿಗೆ	ನಿಷ್ಠಾ	ನಿಟ್ಟೆ
ವಶಾ	ಬಸೆ	ಅಮೃತ	ಅಮರ್ದು
ವಂಚನಾ	ಬಂಚನೆ	ಅಂಗುಷ್ಠ	ಉಂಗುಟ
ವಸಂತ	ಬಸಂತ	ಪಿಷ್ಠ	ಹಿಟ್ಟು
ವೀಣಾ	ಬೀಣೆ	ಇಷ್ಟಕಾ	ಇಟ್ಟಿಗೆ
ವೀರ	ಬೀರ	ಕೂಷ್ಮಾಂಡ	ಕುಂಬಳ
ವಾಲ	ಬಾಲ	ದಾಡಿಮ	ದಾಳಿಂಬೆ
ಶ್ರವಣ	ಸವಣ	ತೃತೀಯಾ	ತದಿಗೆ
ಪ್ರಸರ	ಪಸರ	ಚತುರ್ಥೀ	ಚೌತಿ

ಪತಿವ್ರತೆ	ಹದಿಬದೆ	ವರ್ಧಮಾನ	ಬದ್ಧವಣ
ವೇತ್ರ	ಬೆತ್ತ		(ಔಡಲ)
ಸೂತ್ರೀಕಾ	ಸುತ್ತಿಗೆ	ವಿನಾಯಕ	ಬೆನಕ
ವ್ಯಷಭ	ಬನವ	ಸುರಪರ್ಣೀ	ಸುರಹೊನ್ನೆ
ವ್ಯಾಘ್ರ	ಬಗ್ಗೆ	ಮರುವಕ	ಮರುಗ
ರಕ್ಷಾ	ರಕ್ಕೆ	ಸರ್ವ	ಸಬ್ಬ
ಪಕ್ಷ	ಪಕ್ಕೆ	ಶ್ರೀಖಂಡ	ಸಿರಿಕಂಡ
ಲಕ್ಷ	ಲಕ್ಕೆ	ವೀರಶ್ರೀ	ಬೀರಸಿರಿ
ಅಕ್ಷರ	ಅಕ್ಕರ	ಅಂದೋಲಿಕಾ	ಅಂದಣ
ಭಿಕ್ಷಾ	ಬಿಕ್ಕೆ	ಬಾಹುವಲಯ	ಬಾಹುಬಳೆ
ಕ್ಷಪಣ	ಸವಣ	ತ್ರಿಗುಣ	ತಿಗುಣ
ಕ್ಷಾರ	ಕಾರ	ತ್ರಿವಳಿ	ತಿವಳಿ
ಯಮಳ	ಜವಳ	ವಲ್ಲಿ	ಬಳ್ಳಿ
ಚರ್ಮ	ಸಮ್ಮ	ವಸತಿ	ಬಸದಿ
ಚರ್ಮಕಾರ	ಸಮ್ಮಕಾರ	ಶೀರ್ಷಕ	ಸೀಸಕ
ಶಿಲ್ಪಿಗ	ಚಿಪ್ಪಿಗ	ವರ್ತಿ	ಬತ್ತಿ
ಶಷ್ಟುಲಿ	ಚಕ್ಕುಲಿ	ಕರ್ತರಿ	ಕತ್ತರಿ
ಹಂಸ	ಅಂಚೆ	ಶರ್ಕರಾ	ಸಕ್ಕರೆ
ತುಳಸಿ	ತೊಳಚಿ	ಕರ್ಕಶ	ಕಕ್ಕಸ
ಕಾಂಸ್ಯ	ಕಂಚು	ರಾಕ್ಷಸ	ರಕ್ಕಸ
ನಿತ್ಯ	ನಿಚ್ಚ	ಅರ್ಕ	ಎಕ್ಕ
ವಿಸ್ತಾರ	ಬಿತ್ತರ	ದ್ರೋಣಿ	ದೋಣಿ
ವ್ಯವಸಾಯ	ಬೇಸಾಯ	ಭ್ರಮರ	ಬವರ
ಶಯ್ಯಾ	ಸಜ್ಜೆ	ಪ್ರಭಾ	ಹಬೆ
ಜಟಾ	ಜಡೆ	ಪ್ರಣಿತೆ	ಹಣತೆ
ತೈಲಿಕ	ತೆಲ್ಲಿಗ	ಪುಸ್ತಕ	ಹೊತ್ತಗೆ
ಇಳಾ	ಎಳೆ	ಕುಸ್ತುಂಬರ	ಕೊತ್ತುಂಬರಿ
ಸ್ವರ್ಶ	ಪರುಸ	ಬ್ರಹ್ಮ	ಬೊಮ್ಮ
ಸ್ವಟಿಕ	ಪಳಿಗೆ	ರತ್ನ	ರನ್ನ
ಶ್ಮಶಾನ	ಮನಣ	ಪ್ರಜ್ವಲ	ಪಜ್ಜಳ

ತಾಂಬೂಲ	ತಂಬುಲ	ಬಿಲ್ವಪತ್ರ	ಬೆಲ್ಲವತ್ತ
ಆರಾಮ	ಅರವೆ	ಕನ್ಯಕಾ	ಕನ್ನಿಕೆ
ಬಂಧೂಕ	ಬಂದುಗೆ	ಮೃತ್ಯು	ಮಿಳ್ತು
ಗೋಧೂಮ	ಗೋದುವೆ	ಕಾವ್ಯ	ಕಬ್ಬ
ಬರ್ಬೂರ	ಬೊಬ್ಬಳಿ	ದಂಷ್ಟ್ರ	ದಾಡೆ
ಪ್ರಯಾಣ	ವಯಣ	ಕಹಳಾ	ಕಾಳೆ
ದ್ವಿತೀಯಾ	ಬಿದಿಗೆ	ಋಷಿ	ರಿಸಿ
ಅಶೋಕ	ಅಸುಗೆ	ಮೃಗ	ಮಿಗ
ಉದ್ಯೋಗ	ಉಜ್ಜುಗ	ಭೃಂಗಾರ	ಬಿಂಗಾರ
ಸಂಜ್ಞಾ	ಸನ್ನೆ	ಪ್ರಗ್ರಹ	ಹಗ್ಗ
ಯಜ್ಞಾ	ಜನ್ನ	ಆಶ್ವರೈ	ಅಚ್ಚರಿ
ಕ್ರೌಂಚ	ಕೊಂಚೆ	ಸ್ವರ್ಗ	ಸಗ್ಗ
ಸುಧಾ	ಸೊದೆ	ಜ್ಯೋತಿಷ	ಜೋಯಿಸ
ಭುಜಂಗ	ಬೊಜಂಗ	ಅಮಾವಾಸ್ಯಾ	ಅಮಾಸೆ
ಕೌಪೀನ	ಕೋವಣ	ಧ್ವನಿ	ದನಿ
ಮಯೂರ	ಮೋರ	ಜ್ವರ	ಜರ
ಗೂರ್ಜರ	ಗುಜ್ಜರ	ಸರಸ್ವತಿ	ಸರಸತಿ
ಆರೈ	ಅಜ್ಜ	ವರ್ಧಕಿ	ಬಡಗಿ
ವ್ಯವಹಾರ	ಬೇಹಾರ	ಕಾಷ್ಠ	ಕಡ್ಡಿ
ನಿಯಮ	ನೇಮ	ಚತುರ್ಧಂತ	ಚೌದಂತ
ಪತ್ತನ	ಪಟ್ಟಣ	ದೃಷ್ಟಿ	ದಿಟ್ಟ
ಅತಸೀ	ಅಗಸೆ	ದಿಶಾಬಲಿ	ದೆಸೆಬಲಿ
ತ್ವರಿತ	ತುರಿಹ	ಏಕಶರ	ಎಕ್ಕಸರ
ಆಜ್ಞೆ	ಆಣೆ	ಚತುಷ್ಕ	ಚೌಕ
ಶಾಣ	ಸಾಣೆ	ಚತುರ್ವೇದಿ	ಚೌವೇದಿ
ಜೀರಿಕಾ	ಜೀರಿಗೆ	ಸಹದೇವ	ಸಾಹದೇವ
ವಿಜ್ಞಾನ	ಬಿನ್ನಣ	ಸಹವಾಸಿ	ಸಾವಾಸಿ
ಕಲಮಾ	ಕಳವೆ	ಮಹಾಪಾತಕ	ಮಾಪಾತಕ
ಕಂಬಲ	ಕಂಬಳಿ	ಪಂಜರಪಕ್ಷಿ	ಹಂಜರವಕ್ಷಿ
ಅರ್ಗಲ	ಅಗುಳಿ	ದಿಶಾಬಲಿ	ದೆಸೆಬಲಿ

ಕುದ್ದಾಲ	ಗುದ್ದಲಿ	ರತ್ನಮಣಿ	ರನ್ನವಣಿ
ದ್ಯೂತ	ಜೂಜು	ಅಂತಃಪುರ	ಅಂತಪುರ
ಗ್ರಂಥಿ	ಗಂಟು	ಅಚ್ಚಮಲ್ಲಿಕಾ	ಅಚ್ಚಮಲ್ಲಿಗೆ
ಕುಕ್ಷಿ	ಕುಕ್ಕೆ	ಅಕ್ಷರಮಾಲಾ	ಅಕ್ಷರಮಾಲೆ
ಚರ್ಮಪಟ್ಟಿಕಾ	ಚಮ್ಮಟಿಗೆ	ಕ್ಷೀರಾಗಾರಾ	ಕೀಲಾರ
ದೇವಕುಲ	ದೇಗುಲ	ಗೂಢಾಗಾರ	ಗೂಡಾರ
ದೀಪಾವಳಿಕಾ	ದೀವಳಿಗೆ		

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾಶಬ್ದಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಬರುವುದನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಇದುವರೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳು ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಿರಿ. ಕನ್ನಡದ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿವೆ.

ಹಳಗನ್ನಡದ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳು ಈಗಿನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ (ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ) ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಈಗ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀವು ಅವಶ್ಯ ತಿಳಿಯಬೇಕು.

(೧) ಪಕಾರಾದಿಯಾದ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳು ಹಕಾರಾದಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಹಳಗನ್ನಡ	ಹೊಸಗನ್ನಡ	ಹಳಗನ್ನಡ	ಹೊಸಗನ್ನಡ
ಪಾಲ್	ಹಾಲು	ಪಂಬಲಿಸು	ಹಂಬಲಿಸು
ಪಾವ್	ಹಾವು	ಪಣೆ	ಹಣೆ
ಪಾಸು	ಹಾಸು	ಪರಡು	ಹರಡು
ಪರಿ	ಹರಿ	ಪರದ	ಹರದ
ಪರ್ಬು	ಹಬ್ಬು	ಪಲವು	ಹಲವು
ಪೊರಳ್	ಹೊರಳು	ಪಲ್ಲಿಲಿ	ಹಲ್ಲಿಲ್ಲದ
ಪೊಳೆ	ಹೊಳೆ	ಪಲ್ಲಿಲಿವಾಯ್	ಹಲ್ಲಿಲದ ಬಾಯಿ
ಪೊರೆ	ಹೊರೆ	ಪವ್ವನೆ	ಹವ್ವನೆ
ಪೂ	ಹೂ	ಪಳ್ಳ	ಹಳ್ಳ
ಪನಿ	ಹನಿ	ಪಕ್ಕಿ	ಹಕ್ಕಿ
ಪಿಂಡು	ಹಿಂಡು	ಪಗೆ	ಹಗೆ
ಪತ್ತು	ಹತ್ತು	ಪೊರಮಡು	ಹೊರಹೊರಡು
ಪುಲಿ	ಹುಲಿ	ಪೆರ್ಚು	ಹೆಚ್ಚು
ಪಣ್	ಹಣ್ಣು	ಪುಗು	ಹುಗು
ಪಂದೆ	ಹಂದೆ	ಪೊಗು	ಹೊಗು
ಪಂದರ	ಹಂದರ	ಪಿಂಗು	ಹಿಂಗು

ಪಗಲ್	ಹಗಲು	ಪಿಂತೆ	ಹಿಂದೆ
ಪಂದಿ	ಹಂದಿ	ಪಳಿ	ಹಳಿ
ಪಂದೆ	ಹಂದೆ	ಪೋಳ್	ಹೋಳು
ಪೊಸ	ಹೊಸ	ಪಲ್ಲಿ	ಹಲ್ಲಿ
ಪೋಗು	ಹೋಗು	ಪಲ್	ಹಲ್ಲು
ಪರ್ಚು	ಹಂಚು	ಪಸಿ	ಹಸಿ
ಪರಸು	ಹರಸು	ಪಸುರ್	ಹಸುರು
ಪೀರ್	ಹೀರು	ಪಾಡು	ಹಾಡು
ಪುದುಗು	ಹುದುಗು	ಪುರ್ಬು	ಹುಬ್ಬು
ಪಿರಿಯ	ಹಿರಿಯ	ಪರ್ಬು	ಹಬ್ಬು
ಪದುಳ	ಹದುಳ	ಪೆರ್ಮೆ	ಹೆಮ್ಮೆ
ಪರ್ದು	ಹದ್ದು	ಪಿರಿದು	ಹಿರಿದು
ಪರ್ಬುಗೆ	ಹಬ್ಬುವಿಕೆ		

ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಲ್ ವ್ ಎಂಬ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಶಬ್ದಗಳು ಉಕಾರಾಂತಗಳಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. (ಉದಾ:- ಪಾಲ್-ಹಾಲು, ಪಾವ್-ಹಾವು_ಇತ್ಯಾದಿ)

ಈಗ ಕೊನೆಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.

(೧) ನ, ಣ, ಲ, ರ, ಳ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳು ಉಕಾರಾಂತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಇದೇ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಂಜನದಿಂದ ಕೂಡಿ ದ್ವಿತ್ವ (ಒತ್ತಕ್ಷರ) ಗಳನಿಸುತ್ತವೆ. ಯಕಾರಾಂತಗಳು ಇಕಾರಾಂತಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿತ್ವವುಳ್ಳವುಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ:-

(i) ನಕಾರಾಂತವು ಉಕಾರಾಂತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿತ್ವದೊಡನೆ ಉಕಾರಾಂತ ವಾಗುವುದಕ್ಕೆ:-

ನಾನ್-ನಾನು	ನೀನ್-ನೀನು
ಏನ್-ಏನು	ಅವನ್-ಅವನು
ಆನ್-ಆನು	ತೀನ್-ತೀನು
ಸೀನ್-ಸೀನು	ಪೊನ್-ಪೊನ್ನು (ಹೊನ್ನು)
ತಾನ್-ತಾನು	ಎನ್-ಎನ್ನು

(ii) ಉಕಾರಾಂತಗಳು ಉಕಾರಾಂತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಉಕಾರಾಂತಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ:-

ಕಣ್-ಕಣ್ಣು	ಪುಣ್-ಹುಣ್ಣು
ಉಣ್-ಉಣ್ಣು	ಪೆಣ್-ಹೆಣ್ಣು
ಮಣ್-ಮಣ್ಣು	ಮಾಣ್-ಮಾಣು
ಪೆಣ್-ಹೆಣ್ಣು	ಕಾಣ್-ಕಾಣು

(iii) ಲಕಾರಾಂತ ಶಬ್ದಗಳು ದ್ವಿತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿ ಉಕಾರಾಂತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿತ್ವವಿಲ್ಲದೆ ಉಕಾರಾಂತಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ

ಬಿಲ್-ಬಿಲ್ಲು	ಅರಲ್-ಅರಲು	ಸೋಲ್-ಸೋಲ್ಲು
ನಿಲ್-ನಿಲ್ಲು	ಸೋಲ್-ಸೋಲು	ಕಾಲ್-ಕಾಲು
ಕಲ್-ಕಲ್ಲು	ಒರಲ್-ಒರಲು	ಪಾಲ್-ಪಾಲು
ಪುಲ್-ಪುಲ್ಲು	ಜೋಲ್-ಜೋಲು	ಸಿಡಿಲ್-ಸಿಡಿಲು
ಕೋಲ್-ಕೋಲ್ಲು	ನೂಲ್-ನೂಲು	ಅರಿಲ್-ಅರಿಲು
ಮಡಿಲ್-ಮಡಿಲು	ಪೋಲ್-ಪೋಲು	ನರಲ್-ನರಲು
ಬಳಲ್-ಬಳಲು	ಚಲ್-ಚಲ್ಲು	

(iv) ಳಕಾರಾಂತಗಳಾದ ಶಬ್ದಗಳು ಉಕಾರಾಂತಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಳಕಾರದೊಡನೆ ಉಕಾರಾಂತಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ

ಮರಳ್-ಮರಳು	ಉಗುಳ್-ಉಗುಳು	ಉರುಳ್-ಉರುಳು
ಮರುಳ್-ಮರುಳು	ತಳ್-ತಳ್ಳು	ಪೊರಳ್-ಪೊರಳು
ಸೀಳ್-ಸೀಳು	ಮುಳ್-ಮುಳ್ಳು	ನುಸುಳ್-ನುಸುಳು
ತಾಳ್-ತಾಳು	ಜೊಳ್-ಜೊಳ್ಳು	ಕೂಳ್-ಕೂಳು
ಮುಸುಳ್-ಮುಸುಳು	ಪುರುಳ್-ಪುರುಳು	ಕೇಳ್-ಕೇಳು
ಒರಳ್-ಒರಳು	ಆಳ್-ಆಳು	ಪಾಳ್-ಪಾಳು
ಅರಳ್-ಅರಳು	ಬಗುಳ್-ಬಗುಳು (ಬೊಗಳು)	ಕಳ್-ಕಳ್ಳು
ಬಾಳ್-ಬಾಳು	ಕೊಳ್-ಕೊಳ್ಳು	

(v) ರಕಾರಾಂತಗಳಾದ ಶಬ್ದಗಳು ಉಕಾರಾಂತಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ

ನಾರ್-ನಾರು	ಬಸಿರ್-ಬಸಿರು
ಕಾರ್-ಕಾರು	ತಳಿರ್-ತಳಿರು
ಸೋರ್-ಸೋರು	ಮೊಸರ್-ಮೊಸರು
ಸೇರ್-ಸೇರು	ಬೆಮರ್-ಬೆವರು (ಬೆಮರು)
ತೆಮರ್-ತೆವರು	ಉಸಿರ್-ಉಸಿರು

(vi) ಯಕಾರಾಂತ ಶಬ್ದಗಳು ಇಕಾರಾಂತ ಮತ್ತು ದ್ವಿತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇಕಾರಾಂತ ಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ

ತಾಯ್-ತಾಯಿ	ಕಾಯ್-ಕಾಯಿ	ಬಯ್-ಬಯ್ಯಿ
ನಾಯ್-ನಾಯಿ	ಕಯ್-ಕಯ್ಯಿ	ಪೊಯ್-ಪೊಯ್ಯಿ
ಸಾಯ್-ಸಾಯಿ	ಮೆಯ್-ಮೆಯ್ಯಿ	ನೆಯ್-ನೆಯ್ಯಿ

(vii) ಅನುಸ್ವಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಎಷ್ಟೋ ಶಬ್ದಗಳು ಅದಿಲ್ಲದೆ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರವಾಗಿವೆ.

ತೋಂಟ-ತೋಟ	ನೊರಂಜು-ನೊರಜು	ಸಿಡುಂಬು-ಸಿಡುಬು
----------	--------------	----------------

ಕುಸುಂಬೆ-ಕುಸುಬೆ	ತುಳುಂಕು-ತುಳುಕು	ಸೇಂದು-ಸೇದು
ಪೊಸಂತಿಲ್-ಹೊಸತಿಲು	ಬಣಂಜಿಗ-ಬಣಜಿಗ	ಕರಂಡಗೆ-ಕರಡಗೆ
ಬಣಂಬೆ-ಬಣವೆ	ತುರುಂಬು-ತುರುಬು	ಜಿನುಂಗು-ಜಿನುಗು
ಕೊಡಂತಿ-ಕೊಡತಿ	ನಾಂದು-ನಾದು	ಮುಸುಂಕು-ಮುಸುಗು
ಕವುಂಕುಳ್-ಕಂಕುಳ	ಪಲುಂಬು-ಹಲುಬು	ಸೆರೆಂಗು-ಸೆರಗು
ಒರಂತೆ-ಒರತೆ	ಮೀಂಟು-ಮೀಟು	ಬೆಡಂಗು-ಬೆಡಗು
ತೋಂಟಿಗ-ತೋಟಿಗ		

(viii) ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ.

ಕಳ್ಳೆ-ಕರ್ತೆ-ಕತ್ತೆ	ಎಳ್ಳನೆಯ್- ಎಣ್ಣೆ
ಗಳ್ಳೆ-ಗರ್ದೆ-ಗದ್ದೆ	ಬೆಳ್ಳನೆಯ್- ಬೆಣ್ಣೆ
ಪೊಳ್ಳು-ಪೊತ್ತು- ಹೊತ್ತು	ಕಾಣ್ಕೆ-ಕಾಣಿಕೆ
ಅಪ್ಪುದು- ಅಹುದು- ಹೌದು	ಪೂಣ್ಕೆ-ಪೂಣಿಕೆ (ಹೂಣಿಕೆ)
ತನತ್ತು-ತನ್ನತು- ತನ್ನ	ಬಳಲೆ-ಬಳಲಿಕೆ
ನಿನತ್ತು-ನಿನ್ನತು-ನಿನ್ನ	ಒರ್ಮೆ-ಒಮ್ಮೆ
ಎನಿತ್ತು-ಎನಿತು, ಎಸುಟು-ಎಷ್ಟು	ನುರ್ಗು-ನುಗ್ಗು
ಅನಿತ್ತು- ಅನಿತು, ಅಸುಟು- ಅಷ್ಟು	ತರ್ಗು-ತಗ್ಗು
ಚುರ್ಚು- ಚುಚ್ಚು	ಗುರ್ಡು-ಗುದ್ದು
ಕರ್ಚು-ಕಚ್ಚು	ಪರ್ಡು-ಹದ್ದು
ಬಿರ್ಡು- ಬಿದ್ದು	ತೋರ್ಪು-ತೋರುವ
ಉರ್ಡು- ಉದ್ದು	ಕಾರ್ಡು-ಕಾರಿದ
ಇರ್ಪು- ಇರುವ	ಅಲ್ಲಂ-ಅಲ್ಲ
ಪೀರ್ಡು-ಹೀರಿದನು	ತಣ್ಣು-ತಂಪು
ಸೇರ್ಡು-ಸೇರಿದನು	ತೆಳು- ತಿಳುವು
ಕರ್ಪು-ಕಪ್ಪು	ನೇರ್ಪು- ನೇರ
ಕೆರ್ಪು-ಕೆರ	ಕಲ್ಪು-ಕಲಿತು
ಬೆಳ್ಳು- ಬಿಳುವು	